

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 714/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 8Nt/22/2021 a jeho uznesení zo 16. februára 2022 a proti postupu Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tos/25/2022 a jeho uznesení z 20. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8Nt/22/2021 a jeho uznesením zo 16. februára 2022 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tos/25/2022 a jeho uznesením z 20. apríla 2022.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a ústavným súdom vyžiadaných napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 3T/19/2018 z 5. decembra 2018 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 4To/3/2019 zo 7. februára 2019 uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

3. Vzhľadom na svoje presvedčenie, že v danej trestnej veci neboli splnené podmienky na aplikáciu § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, ako aj z dôvodu, že usvedčujúci dôkaz – kamerový záznam zaznamenávajúci vstup sťažovateľa do obydlia poškodenej, ktorý sa mal nachádzať v spise, sa v ňom nenachádzal, podal sťažovateľ návrh na povolenie obnovy dotknutého trestného konania. Obhajca sťažovateľa v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania upresnil, že návrh bol podaný z dvoch dôvodov. Prvým bolo to, že sa súd neoboznámil na hlavnom pojednávaní s výpoveďou svedkyne – poškodenej, čo by malo za následok zmenu právnej kvalifikácie, keďže nešlo o úmysel konania na chránenej osobe, a druhým dôvodom bol (už spomenutý) kamerový záznam, s ktorým sťažovateľ nedisponoval a nebol s ním oboznámený.

4. Okresný súd uznesením č. k. 8Nt/22/2021-44 zo 16. februára 2022 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol.

5. Na základe riadneho opravného prostriedku podaného sťažovateľom proti prvostupňovému rozhodnutiu krajský súd uznesením č. k. 1Tos/25/2022-67 z 20. apríla 2022 napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil a sám rozhodol tak, že „Podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku návrh odsúdeného [REDAKOVANÉ]..., na povolenie obnovy konania, ktoré sa právoplatne skončilo rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 05. 12. 2018, sp. zn. 3T/19/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 07. 02. 2019, sp. z. 4To/3/2019, zamietla, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku.“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ so závermi uvedenými v napadnutých uzneseniach okresného súdu a krajského súdu, ako aj s postupmi predchádzajúcimi ich vydaniu nesúhlasí.

7. Tvrdí, že 22. mája 2018 bol vyšetrovateľkou Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany (ďalej len „vyšetrovateľka“) oboznámený s tým, z čoho bol obvinený, a keď sa jej spýtal, ako na neho „prišli“, odpovedala, že bolo kamerou zaznamenané, ako vstupuje do obydlia poškodenej. Keď sa sťažovateľ domáhal vzhliadnutia uvedeného kamerového záznamu, vyšetrovateľka mu odpovedala, že „akurát ho nevie nájsť“. Sťažovateľ má za to, že sa predmetný kamerový záznam v spise nenachádzal a „táto skutočnosť mala byť zohľadnená“ v jeho „prospech v obnove konania“.

8. Sťažovateľ sa doručenia mu označeného kamerového záznamu domáhal aj po právoplatnom skončení trestného konania vedeného proti nemu, konkrétne žiadosťou doručenou 29. júna 2020 Odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany, na základe ktorého mu však iná vyšetrovateľka odpovedala, že „vo vyšetrovacom spise ČVS: ORP-170/VYS-TO-2018 sa nenachádza žiadny kamerový záznam týkajúci sa... opisovaného vstupu do obydlia poškodenej“.

9. V mesiaci apríl alebo máj 2020 sťažovateľ o „výpoveď“ poškodenej a kamerový záznam požiadal aj svojho pôvodného obhajcu, ktorý mu odpovedal, že poškodenej v tejto trestnej veci vypovedala iba raz ako chránený svedok a z jej výpovede bol vyhotovený obrazovo-zvukový

záznam, prepisom z ktorého však nedisponoval. Zároveň sťažovateľovi oznámil, že nemá vedomosť o tom, že by sa v spise nachádzal ním opisovaný kamerový záznam.

10. Práve tieto skutočnosti boli dôvodom podania návrhu na povolenie obnovy trestného konania vedeného proti sťažovateľovi.

11. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti poukázal aj na dovolacie rozhodnutie v predmetnej trestnej veci, a to na uznesenie sp. zn. 3Tdo/73/2020, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) konštatoval, že nezistil porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie ani práva na obhajobu zo strany vo veci konajúcich všeobecných súdov nižšieho stupňa. Aj v tejto súvislosti uviedol, že právom obvineného je aj to, že má možnosť vidieť kamerový záznam ako dôkaz voči nemu. Dokazovanie musí podľa jeho názoru prebiehať zákonným spôsobom a nie je možné, aby vyšetrovateľka tvrdila, že nevie nájsť záznam v spise, a druhá vyšetrovateľka tvrdila, že kamerový záznam neexistuje, rovnako ako obhajca.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Nt/22/2021 a jeho uznesením zo 16. februára 2022 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tos/25/2022 a jeho uznesením z 20. apríla 2022, ku ktorému malo dôjsť tým, že označené vo veci konajúce všeobecné súdy pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania nezohľadnili skutočnosť, že v príslušnom vyšetrovacom spise absentoval dôkaz v podobe kamerového záznamu, na ktorom mal byť sťažovateľ zosnímaný, ako vstupuje do obydľia poškodenej, a o ktorého existencii bol sťažovateľ utvrdený vyšetrovateľkou v prípravnom konaní.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv namietaným postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Nt/22/2021 a jeho uznesením zo 16. februára 2022

13. V súvislosti s namietaným postupom a rozhodnutím okresného súdu ústavný súd uvádza, že systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného postupu a uznesenia okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút sťažnosti (ako riadneho opravného prostriedku) poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy

do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení okresného súdu prostredníctvom sťažnosti, ktorú aj využil. Ochranu jeho základným právam bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský ako nadriadený súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti postupu a rozhodnutiu okresného súdu, ktorým rozhodol o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania.

14. Preto, vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu) už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv namietaným postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tos/25/2022 a jeho uznesením z 20. apríla 2022

15. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

16. V súvislosti s konaním o návrhu na povolenie obnovy trestného konania sa úloha ústavného súdu obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania. Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojvoľné, pričom pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či dostatočne odôvodnili, prečo predostreté skutočnosti nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali povolenie obnovy konania (m. m. III. ÚS 53/2021). V rámci ústavného súdu zverených právomocí teda nie je jeho

úlohou odpovedať na otázku, či obnova konania vo veci sťažovateľa mala alebo nemala byť povolená; jeho úloha spočívala v posúdení skutočnosti, či sa záver konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania opieral o náležite prezentované dôvody ideovo zodpovedajúce zmyslu a podstate použitej právnej úpravy (m. m. I. ÚS 302/2019).

17. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia po krátkom opísaní priebehu a výsledku konania pred súdom prvého stupňa a po zhrnutí sťažovateľom uplatnenej sťažnostnej argumentácie odcitoval § 394 ods. 1 Trestného poriadku, v ktorého znení zvýraznil, že obnova konania sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

18. Krajský súd ozrejmil, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania neplatí tzv. revízny princíp, ale toto sa obmedzuje na zistenie, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy uvedené v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, a pripomenul, že z hľadiska splnenia podmienok na povolenie obnovy konania nie je rozhodujúce, či o týchto skutočnostiach alebo dôkazoch, ktoré sa v návrhu uplatňujú, vedel navrhovateľ (tu sťažovateľ), ale či boli alebo neboli skôr známe súdu. Priblížil tiež, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania súd nemôže preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní, pretože inštitút obnovy konania slúži primárne na nápravu rozhodnutí, ktoré boli urobené na základe nesprávnych skutkových zistení. Nadriadený súd tiež zvýraznil, že dôvodom na povolenie obnovy konania nemôže byť ani opätovné hodnotenie dôkazov známych a vykonaných v pôvodnom konaní vo vzťahu k výroku o vine.

19. V ďalšom krajský súd upozornil, že pre povolenie obnovy konania je nevyhnutné, aby k podmienke existencie nových skutočností a dôkazov súdu v pôvodnom konaní neznámych pristúpila aj ďalšia podmienka, že ide o skutočnosti a dôkazy spôsobilé same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. V posudzovanom prípade túto podmienku krajský súd nepovažoval za splnenú.

20. Ako uviedol, posúdenie, či novo navrhovaný dôkaz má takúto povahu, je vecou súdu, ktorý je pri tom povinný zohľadňovať jeho obsah v zmysle tvrdení navrhovateľa – sťažovateľa (t. j. aká skutočnosť má byť týmto dôkazom preukázaná), ako aj to, akým spôsobom a za akých okolností bol tento dôkaz zistený alebo získaný. Okresný súd podľa krajského súdu v odôvodnení svojho uznesenia vecne (argumentačne) správne poukázal na to, že za takýto dôkaz alebo skutočnosť nie je možné považovať námietky sťažovateľa proti procesnému postupu súdu v pôvodnom konaní. Za správny nadriadený súd považoval názor okresného súdu, že sťažovateľ realizovaním svojho výlučného práva [vyhlásením podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] dobrovoľne priznal vinu, a tým sa vzdal práva na vykonanie kontradiktórneho procesu, pritom ním navrhované dôkazy neboli dôkazmi alebo skutočnosťami súdu v pôvodnom konaní neznámymi. Podľa krajského súdu bolo evidentné, že sťažovateľ sa podaným návrhom snažil zvrátiť pôvodné právoplatné odsudzujúce rozhodnutie, čo z pohľadu Trestného poriadku nebolo možné.

21. Krajský súd uzavrel, že sťažovateľ mal v pôvodnom konaní plnú možnosť realizovať svoje práva a pokiaľ rezignoval na túto možnosť a mal „*pocit, že ich nevyužíval v pôvodnom konaní podľa svojich predstáv, resp. by ich realizoval inak*“, potom sa sám zbavil práv, ktoré mu prináležali podľa Trestného poriadku, a preto sa podľa názoru krajského súdu nemohol v ďalšom

konaní právne účinne domáhať ich porušenia, ak sa sám o tieto svoje práva dostatočne nezaujímal a nestaral.

22. V závere súd druhého stupňa konštatoval, že sťažovateľovi bol v pôvodnom konaní uložený trest, ktorý nebolo možné považovať za taký, že by bol v zrejmom nepomere k závažnosti trestného činu, pre ktorý bol odsúdený.

23. Napriek tomu, že krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie č. k. 8Nt/22/2021-44 zo 16. februára 2022 a sám o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania rozhodol, vo svojej podstate sa s odôvodnením zrušeného rozhodnutia stotožnil, pretože, ako uviedol, okrem formálneho nedostatku vo výroku napadnutého uznesenia spočívajúceho v tom, že v ňom nebolo zvýraznené, že návrh na obnovu konania smeruje proti odsudzujúcim rozhodnutiam, a nie veci ako takej, nezistil žiadne dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech sťažovateľa.

24. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd v spojení so skutkovým vymedzením, ako aj právnym posúdením veci okresným súdom jasne, zrozumiteľne a konkrétne vysvetlil, prečo v prípade sťažovateľa neboli splnené dôvody na povolenie obnovy konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku.

25. Ústavný súd opäť zdôrazňuje, že pri posúdení v ústavnej sťažnosti namietaného rozhodnutia krajského súdu nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré konajúci súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či výklad aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či je označené uznesenie krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné (m. m. III. ÚS 53/2021). Účelom konania pred ústavným súdom je ochrana ústavnosti, a nie poskytnutie ďalšieho opravného prostriedku umožňujúceho prehodnocovať správnosť záverov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, pričom právny výklad krajského súdu (v spojení s ním akceptovanou interpretáciou právnych noriem okresným súdom) takéto nedostatky nevykazuje.

26. Právny záver krajského súdu o potrebe zamietnutia návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania bol založený na racionálnej analýze skutkového stavu a ústavne akceptovateľnom výklade relevantnej právnej úpravy. Jeho odôvodnenie je zrozumiteľné, logické, bez akýchkoľvek vnútorných rozporov. Argumentácia krajského súdu (v spojení s dôvodmi prezentovanými okresným súdom) konajúceho v medziach svojej právomoci sa javí v danej veci ako dostatočná a presvedčivá. Nenesie známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti a nevyplýva z nej ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Sťažovateľ pritom v podanej ústavnej sťažnosti nedokázal ústavne relevantným spôsobom spochybníť závery, na ktorých krajský súd založil napadnuté uznesenie.

27. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom (v preskúmvanej veci krajským súdom) by

bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného konania v jeho trestnej veci krajským súdom, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazujú.

28. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

29. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu ani postupom jeho vydaniu predchádzajúcim, preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

30. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že kritériom aplikovateľnosti tohto ustanovenia dohovoru je materiálna povaha predmetu konania. Použitie uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípadne o oprávnenosti trestného obvinenia (pozri záver prvej vety tohto ustanovenia).

31. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch (napr. rozhodnutia vo veciach: *Plischke c. Rakúsko* zo 7. 3. 1964, X. c. *Rakúsko* z 23. 5. 1966, X. c. *Rakúsko* z 19. 7. 1966, X. c. *Spojené kráľovstvo* 13. 7. 1970, *Helmut Aldrian c. Rakúsko* zo 7. 5. 1990; pozri tiež IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02), za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania, pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003. s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci *Callaghan c. Spojené kráľovstvo* z 9. 5. 1985, *Décisions et rapports*, č. 60; taktiež Repík, B. *Ľudské práva v súdnom konaní*. MANZ Bratislava, 1999, s. 62 – 63: „*Pôsobnosť (aplikovateľnosť) článku 6 zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda na konanie o obnove... a článok 6 ani nezaručuje právo na revíziu procesu.*“, alebo aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci sťažnosti č. 41372/98, *Václavík proti Slovensku* z 30. 9. 2003].

32. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou praxou ústavného súdu (m. m. I. ÚS 5/02, IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011) preto neprichádza

do úvahy, aby ústavný súd napadnutý postup krajského súdu a jeho rozhodnutie mohol kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inými slovami, v prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 398 a nasl. Trestného poriadku vrátane zohľadnenia zákonných podmienok tento postup umožňujúcich podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

33. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru je možné domáhať sa až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania.

34. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ju bolo potrebné podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

35. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namietal aj porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.

36. Podľa tohto ustanovenia, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

37. Už z uvedenej citácie vyplýva, že základné právo garantované prostredníctvom čl. 46 ods. 2 ústavy sa *ratione materiae* vzťahuje špecificky na správne súdnictvo. V prípade sťažovateľa sa nerozhodovalo v rámci správneho súdnictva, čo akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy *prima facie* vylučuje.

38. Toto zistenie viedlo ústavný súd k odmietnutiu ústavnej sťažnosti aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

39. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd tak žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhoviel.

40. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie

o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 21. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu